

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

LAS PALMAS (per V. BUIL.)

Dada la benedicció
já penjarlas al balcó!

CARTA OBERTA

AL SR. D. JOÁN PERMANYER

Molt Sr. meu y de tota ma consideració: Ans que tot, permetim que 'l felicitati per lo seu fracás electoral en lo districte de Vilafranca. Vosté, que segons informes que dech á íntims amichs seus, se distingeix mes que per la fabril activitat que exigeix la vida pública, per certa apatía desidiosa y comodona, de la qual en molts cassos no n' están exempts els homes de inteligencia mes preclara, ha de considerar com un succés afortunat la honrosa derrota, que sense ferli perdre la consideració de capitost del catalanisme militant, ha vingut á lliurar-lo de un sens fi de disgustos y compromisos, inherents al càrrech de diputat, en la forma especial en que vosté, en cas de *triumf*, hauria anat á las Corts de la nació.

Y no es que dupiti gens ni mica de la seva integritat, ni de la seva bona fé. Crech sincerament que hauria condemnat ab energia tots los abusos de la centralisació y totas las corrupcions dels vividors que han procurat convertir los partits polítichs (qual existencia som molts els que la considerém necessaria) en verdaderas pandillas d' explotadors, desnaturalisació verdaderament deplorable. Pero prompte s' hauria convenut de que aquestas censuras justificadas no son ni poden ser patrimoni excludiu del catalanisme. Admeti, com nosaltres las admetém en vosté, la bona fé y la integritat de molts homes polítichs, principalment dels partits extréms, que s' guían no pel profit que pujan reportar, sino per sas honradas conviccions, y no olvidi qu' en aixó portan quan menos sobre 'ls catalanistas una ventatja de mes de 30 anys de proba.

La situació difícil per un diputat catalanista en las Corts de la nació, hauria dimanat de la falta absoluta de originalitat del programa que vostés sustentan. Lo día que tinga una estona per perdre y vulga discutirho, no crech difícil demostrarli los següents punts:

Primer: que la bandera catalanista está tota ella formada de retalls enmatllevats, desde 'l joch de las autonomías, patrimoni del partit republicá federal espanyol, fins alló del impost progressiu, de que vosté s' mostra tan enamorat, pero guardantse molt de planejarlo, y que constituheix un dels ensomnis del socialisme.

Segon: que la campanya que vostés prossegueixen, procurant la desorganisació dels partits polítichs, en lloch de dedicarse á la seva regeneració, sobre ser estéril, resulta contraproduhent, desde 'l punt que augmenta el desgabell general en profit dels que mangonejan, y resulta també perjudicial á Catalunya desde 'l moment que li resta foras é influencias legítimas en la gobernació del Estat tal com avuy está constituhit.

Tercer: que al prescindir lo catalanisme de determinar quina es la millor forma de govern que convé als seus ideals, aixís com també de fixar fins á quin grau admet las llibertats democráticas y las solucions de carácter económich y social que avuy tenen dividit al mon, sacrifica al sosteniment de una cómoda y ficticia unitat de creencias y sentiments la pau de demá, y 'l bon éxit mateix de la seva causa.

Vegi, Sr. Permanyer, si li convé entaular discussió sobre aquestos punts, y 'l día que vulgui comensarém.

Periódichs té 'l catalanisme, desde 'ls quals podrá ferho ab tota amplitut, y cregui que dedicant una part de las sevas columnas á una polémica serena y desapassionada, tal volta recobrarán alguns de aquells

periódichs la condició de formals que casi han perdut del tot, desde que senten las escalfors de la lluyta candent de la política militant. Vosté, capitost del catalanisme, no crech que puga estar gaire satisfet dels alarits de aqueixas taifas d' embruta-papers, que sembla que per defensar la bona causa, no disposin de altrás armas que la diatriba y 'l insult. A qualsevol que s' ho miri desapassionadament, li farà pena que 'l catalanisme, en los primers passos que dona pel camp de la política militant, tregui de bonas á primeras tan bell esplet d' émuls del *Diluvi* y deixebles de la seva escola periodística.

No es certament odiant y deprimint; no es formulant atachs personals, ni inventant fets y conceptes mes fácils d' esputar que de sostenir per medi de probas, com se realsa 'l bon concepte de una agrupació política que aspira al respecte de 'l opinió. Un periódich que s' vén á *vuitens* com el ví de taberna, indignat perque al presentarse vosté candidat á la diputació á Corts pel districte de Vilafranca, vaig invitarlo á que fes declaracions sobre 'l concepte que li mereix la llibertat religiosa y la qüestió de la rabassa morta en son aspecte social, aclaracions que jo estimava de tot punt necessarias, may siga sino perque 'ls federals del Panadés no poguessin cridarse á engany, ni trobarse vosté, diputat, en una situació poch envejable, s' ha girat contra la meva humil persona, ab una destemplansa tan furienta, que pagantli bé per mal, com acostumo, no puch menos de recomenarli que procuri calmarse, y sobre tot que estudihi y aprofiti las lliçons de un llibre catalanista: lo *Tractat de bona criansa* del amich Pin y Soler.

Un cop n' estiga ben al corrent, y li haja passat 'l enfado, discutirém ab los redactors de aquell periódich (si es que son homes que s' afaytan, y no una colla de criaturas), tant com vulguin y fins á lo mes íntim, tota la vida pública y privada del infrascrit, desde que vaig naixer, el 12 de juliol del any 48 fins avuy día de la fetxa, vida que podrá ser modesta, pero es honrada com la que mes puga serho; que en lo seu decurs de prop de 50 anys errors podré haver comés, pero may accions indignas y reprobables, puig podré sentir passions com tots els homes, pero aquestas son lleals y están sempre inspiradas en 'l amor may desmentit que m' inspira 'l país que m' ha vist naixer, al qual li dech la veritat que m' fa opinar que no son els que mes volen á Catalunya aquells que de tant que 'l estiman 'l apunyegan.

Tot aixó, Sr. Permanyer, no va per vosté, com per vosté no anava tampoch la metàfora aquella del *ninot de palla*, de *La Campana de Gracia* tan mal interpretada, sens dupte, per la deficiencia meva y per la pressa ab que s' escriuhen los treballs periodístichs. Aquell ninot de palla, no era vosté: ara ho diré qui era. Era 'l catalanisme, ab son bagatge de ilusions; era, sobre tot aqueix catalanisme intemperant, fanfarró, rancuniós, moltas vegadas ridícul, casi sempre antipátich, may expansiu, generós y atractivol, sino sorrut y generalment mal educat. Ab la presencia de vosté á las Corts s' hauria vist que aquest ninot estava ple de palla, perque una de dos: ó bé—lo que no crech—hauria acomodat vosté los seus discursos en lo Congrès, á la tónica especialíssima dels catalanistas desfregats, ó bé no 'ls hauria donat gust y li haurian dit que ab el *frech* (roce) de Madrit se 'ls havia tornat *castellufo* com ja casi ho diuhen del pobre Guimerá.

Ja veu de quin compromís s' ha lliurat, gracias al fracás de la elecció de Vilafranca, pel qual li repeiteix la seva felicitació son atent s. s. q. l. b. l. m.

J. ROCA Y ROCA.

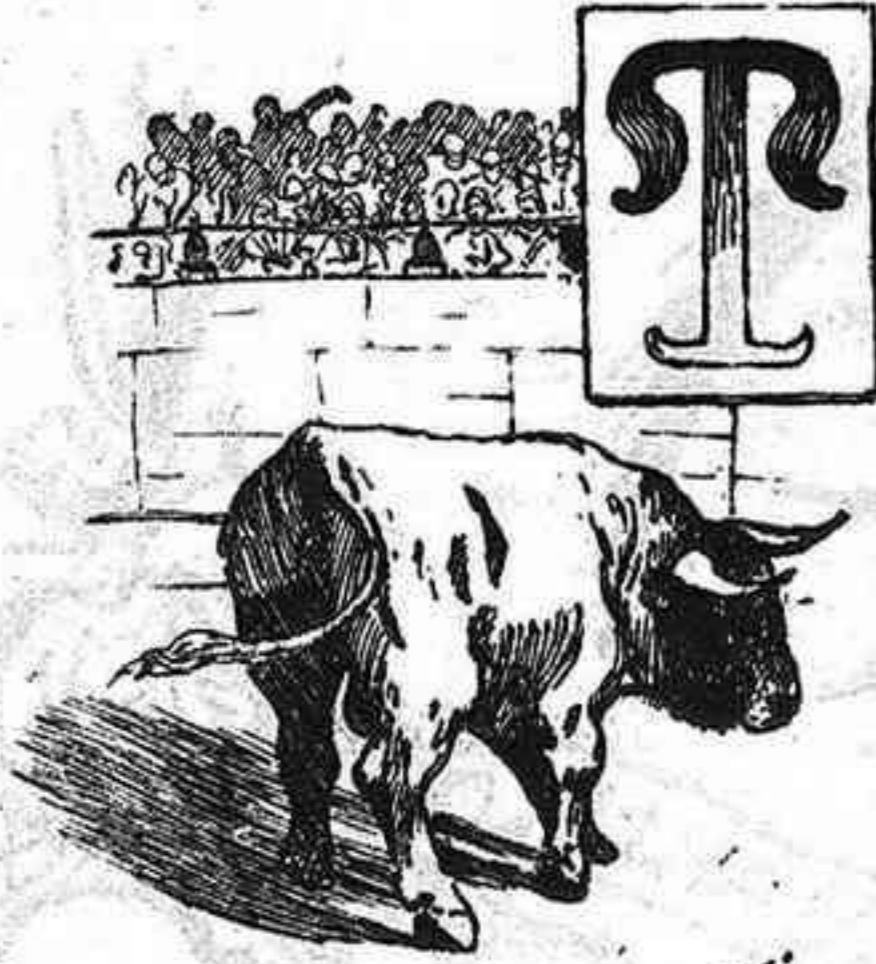
✕

DIUMENJE DE RAMS (per M. MOLINÉ.)

—¡Alsa Peps, quinas palmas!

CRONICA

ots los aficionats a las emociones taurinas que varen assistir a la corrida del diumenje, suposo que sortirían de la plassen arxi-satisfets. Del cert no m' atraveixo a afirmarho, porque jo no hi era y no ho vaig veure, pero m' induheix a creureho aixís la lògica del espectacle anomenat nacional. Fassin sino 'l favor de dirme: ¿la majoria dels espectadors per qué di-

montri hi van a presenciar una corrida de toros?

—Oh!—vos respondrán.—En primer lloch hi aném perque l'instint ens hi arrastra. Es una especie de lley de rassa a la qual no 'ns podém sustreure, aqueix enamorament que sentim per la lluyta del home ab la fera, de la inteligencia ab l'instint, de la destresa ab la forsa bruta. Lo nostre cor palpita plé d' emoció perque, digan lo que vulgan, la lidia dels toros resulta 'l mes viu y 'l mes interessant dels espectacles.

Si, es veritat: resulta realment el mes interessant y el mes animat pero també 'l mes bárbaro, desde 'l moment que tot ell descansa exclusivament en la insana fruició que produheix la contemplació continua del perill agé.

O sino embolém als toros ó bé acorassém als caballs y, a ser possible, als mateixos lidiadors: busquém la manera de que no puga derramarse una gota de sanch. La destresa del torero davant del brau será la mateixa: l' art de la lidia será igual, y no obstant, lo públich que actualment ompla las plassas de toros, las deixarà desertas: las empresas haurán de plegar, y l' ofici de torero, avuy tan ben retribuít, careixerá d' estimul y s' extingirá per no haverhi qui 's dediqui a treballar sense interés, únicament per las graderias solitarias de una plassa.

Descartat lo perill, suprimida l' efusió de sanch, fet impossible 'l sacrifici del ser humá, desapareix l' afició, 's pert el gust, y aqueix plat avuy tan fort, tan carregat d' especíes, se torna perfectament insípit.

¿Per qué, donchs, no hem de creure que quan lo perill se transforma en verdadera desgracia, 'ls taurómacos han de disfrutar el doble?

Si en presencia de una cogida s' esgarrifan, confessin que son molt inconseqüents... ó molt hipócritas.

Jo fins m' arribo a imaginar que pecan mes per hipocresia, que no per inconseqüencia, tota vegada que si qualsevol empresa—per exemple la del Sr Molins—preveyent lo que anava a succehir, hagués pogut anunciar en los cartells: «GRAN CORRIDA DE TOROS, CON LA COGIDA Y MUERTE DEL DIESTRO Juanerillo», ni encare que hagués duplicat los preus dels bitllets d' entrada, ni encare que la plassa hagués sigut quatre voltas mes gran que la de Barcelona, hauría tingut prou lloch per satisfacer la demanadissa dels gurmants que 's derreteixen per las grans emocions.

**

¡Pobre Joan Ripoll!...

Per primera vegada s' presentava diumenje davant del públich de Barcelona, y encare accidentalment, substituïnt al espasa Félix Velasco, 'l qual per haver toreat a Valladolid l' últim divendres, perdé 'l tren corréu y no pogué trobarse aquí a l' hora de la corrida.

Els que creuen en cábalas s' imaginarán sens dupte la intervenció directa del destí de la infausta sort de 'n Juanerillo.

Lo destí decretá la seva mort pel diumenje 27 de mars entre cinch y sis de la tarde. Y ho combiná tot perque 's cumplís lo seu decret inapelable. Lo destí feu perdre 'l tren a n' en Velasco; lo destí feu qu' en Ripoll y en Carrillo resolguessen a cara ó creu lo torn de matar... ó millor dit lo n' de morir; lo destí fins se complagué en que la víctima

vestís un terno enmatllevat, de colors casi de dol, morat y negre.

De todas aquestas coincidencias se farán cárrech els aficionats amichs de amenisar la mort del desventurat torero. Y acabarán dihent:

—¡Qué s' hi ha de fer!... Era la seva planeta.

Y no obstant jo crech que 'l destí no ha tingut la més mínima intervenció en un incident que dadas las bárbaras costúms espanyolas, resulta ser la cosa mes natural del mon.

En efecte: lo pobre Juanerillo ha sigut víctima en primer lloch de la tentadora situació que a Espanya 's conquistan els matadors de toros. Lo toreig ha vingut a ser en lo nostre país la millor carrera, la que proporciona majors guanys y popularitat. Aquí deixém morir de gana al mestre d' escola y enriquim al torero. Lo sabi 's consúm en l' aïslament y en la pobresa, y 'l torero 's veu festejat, aplaudit, considerat, convertit en ídol de las multituds, casi bé en símbol de todas las nostras glorias.

¿Qué té, donchs, d' extrany, que molts joves, que no passarian de senzills treballadors, se sentin enllubernats, entregantse als ensomnis de un porvenir tan brillant y seductor?

Lo pobre Ripoll era un de aquests. Desde noy, deixá la bronja de pintor pels trastos de lidiar: cambiá la vida tranquila y sossegada per l' atzarosa de las capeas en los pobles, de las novilladas en las ciutats. Se llansá, y encare que cent voltas li digueren:—«Cuidado, noy; que tú no tens art ni destresa, ni es fácil que n' adquireixis may» ell responia sempre. — Pero tinch valor, tinch alma, y ab aixó n' hi ha prou per matar toros.

Es veritat: ab aixó n' hi ha prou per matar... ó per suicidarse.

Diumenje 's va veure. 'L toro Mariscal va posar fi a l' existencia de un infelís temerari, de un desgraciat ilús, que havia medít malament las sevas forsas.

La veritat es que sobre las empresas explotadoras de la ignorancia y de las ilusions quan no de la miseria de aqueixos toreros de hivern, recau una gran part de la responsabilitat en desgracias com l' ocorreguda 'l diumenje a la tarde.

Per un tres y no res contractan a n' aquests infelissos inexperts y 'ls exposan a sucumbir en las banyas de verdaders toros, ilidiables, y per lo mateix que no serveixen, adquirits també per quatre quartos. Son bestias de desetxo, carregadas de malicia y traïdoria, davant de las quals els toreros mes ben possessionats del seu ofici s' hi veurían tontos.

¿Qué ha de succehir confiant aquests animals de tan cuidado al

QUARESMA

Del rosari pochs grans quedan, l' últim día prop está... ¡Ja s' acaba, ja s' acaba, ja s' acaba de passá!

UNA

—Lo día de las *monas*... pensin en mí!

aprenentatge de uns lidiadors joves, generalment *manqués*, ab mes valor que seny, ab mes temeritat que art?

Las autoritats haurian de posar coto á una explotació tan abominable.

Ja que las aficions de una gran part del poble espanyol no permeten avuy la supressió de las corridas de toros, s'haurian de suprimir quan menos aqueixas corridas irregulars, que son l'última expressió de la inhumanitat y la barbarie.

Diumenje á la tarde, á penas el desgraciat *Juanerillo*, després de una breu agonía, hagué exhalat lo postrer suspir, se personá á la plassa de toros lo Jutjat de guardia, y després de ferse cárrech de lo ocorregut, s'inhibí del coneixement del assumpto, considerantlo agé á las sévas atribucions.

Y no obstant, al meu pobre entendre, pocas vegadas s'oferirán mérits tan evidents, per entaular un procès de homicidi per imprudencia temeraria.

P. DEL O.

LA GUERRA

Las opiniones están divididas.
¿N' hi haurá? ¿No n' hi haurá? ¿Triunfará 'l bon sentit? ¿Dominarán las corrents bélicas?

Pels uns, la guerra es inevitable. Los Estats-Units han fet molt gasto d'armas y barcos, y no voldrán segurament tornarsen á retiro sense fer res, exposantse á que qualsevol pugui dirlos:—Quí amenssa y no pega, per bestia 's queda.

Altres destruheixen aquest argument ab una facilitat encantadora.

—Los Estats-Units saben contar—diuhen,—y no ignoran que val mes gastar en preparatíus y amenssas que no en árnicas y crossas pels ferits.

—Y donchs ¿á qué venen los seus aprestos bélichs?
—A fer la por! La por guarda la vinya... y pesa sobre l'ánim de las nacions débils com Espanya.—

Hi ha gent, no obstant, que per lo que pugui tornar, pren las sevas precaucions y comensa á apamar el terreno.

—Escolti—'m deya un senyor que no acostuma á dormir may á la palla:—¿quánt deu haverhi d'aquí á Vallvidrera?

—Home... no ho he midat may. ¿Per qué m' ho pregunta?

—Perque... Ja veurá... ¿qué sab si allargan molt los canóns nort-americanos?

—Ah! Vol sapiguer si en cas d' un bombardeig de la esquadra yankée...

—¿Creu que hi arribarien á Vallvidrera las balas?
—Si las desembarcavan á la Riba y las hi pujavan en un carro....

—Jo—'m deya un altre—me 'n rich ben bé de tot aixó.

—¿No hi creu vosté en la guerra?

—Tant com no creurehi... Pero, succeheixi lo que succeheixi, á mí no 'm pot passar res.

—¿Y aixó?

—Tinch assegurada la vida á l' *Equitativa*, y sent una companyia nort-americana, no será tan tonta d' exposarse á haver de pagar un *siniestro* per una imprudencia seva. —

Ab las noticias de la guerra passa lo mateix que ab los termómetros: tan aviat pujan com baixan.

Ahir, anant Rambla avall, vaig tenir ocasió d' experimentar en poch minuts una pila d' oscilacions.

A Canaletas vaig trobar un amich.

—Estém mals—va dirme:—en Woodfort ha presentat un *ultimatum*.

Davant de Betlém ne trobo un altre:

—En Mac-Kinley ha escrit una carta á la reyna dihentli que visqui tranquila.

Al Pla de la Boqueria 'm tornan á aturar.

—¿Que no ho sab? El cónsul dels Estats Units diu que 's passeja ab una escopeta al coll.—

Y á pesar de tot si 'm preguntan la meva opinió, els diré que jo ab la guerra no hi crech.

Hi ha síntomas que no fallan.

A Madrit s' inclinan á otorgar concessions.

Aquí 'ls cansalers treballan pera fer suspendre la matansa dels tocinos.

¡Eh! ...

¿Comprenen vostés el bon efecte que allá ha de causar tot aixó?

MATIAS BONAFÉ.

PICAR EN FERRO FRET

La Pepeta va sovint á ferse tirar las cartas, jo, prenguentla pel meu compte ahir que va veni á casa, li vaig preguntar:—¿Que tal, t' ha reportat gayres gangas lo creure á aquesta senyora que 't recepta cataplasmas, t' endavina 'l porvenir y 't va trayent ab sa trassa diabólica, 'ls dinés que podrias ben guardarte?

—Ella 'm respongué:—No creguis qui tinga gayre fiança ab ella: pro com que acerta tot lo que té de passarme....

—Sí, ja, ja.... ¿Que t' ha curat aquell tumor de la cama?

—Ara me 'l cura, y per xó no so volgut desnonarla.

Avuy li he portat dos ciris per fer llum á Santa Clara,

y una cama feta expressa de cera per regalarla

á aquesta santa, quan jo tinga curada la cama.

També 'm posa uns pegadets de cera aromatisada

al tumor, que 'm van molt bé; ella 'ls compra en una casa

que hi ha al carrer de la Cera que hi té tota la confiança....

—Bueno, prou. Crech qu' es inútil lo volgner desenganyarte

al sentir que aquesta dona et té tan ben encerada.

EMILIO SUNYÉ.

FULLEJANT ILUSTRACIONS

—¿Per qué 'n diuhen *modernistas* d' aquests dibuixos?

—Perque com més te 'ls miras.... menos els enténs.

PRINCIPAL

Dimars, á benefici del aplaudit actor Sr. Santolaria vá estrenarse una nova pessa que porta la firma del primer actor cómic Sr. Capdevila, y 's titula: *Per massa bó*.

Es una producció molt agradable, de acció ben combinada, y está escrita ab bona sombra. Lo Sr. Capdevila encarregat del paper de marit massa bó reculli aplausos merescuts en son doble concepte d' autor y de intérprete.

LICEO

Lo dimecres la garbosa bailarina Srta. Giuri tingué la seva *serata d' onore* executant un nou ball en 2 actes y 4 quadros titulat: *Halma*, que no careix de qualitats, presentant hermosas combinacions y proporcionant ocasió á la primera bailarina pera lluhir sas gracias y sas notables facultats en l' art de la ballaruga.

Inútil dir que la Giuri signé objecte de molts aplausos y de valiosos obsequis.

La próxima temporada lírica está ja del tot organizada, haventse obert lo corresponent abono.

BACALLÀ QUARESMAL

De dur, ho es; pero ¡qué dimoni!... Aném *tirant!*...

Y aixó que no sempre 'ls catalanistas procedeixen de aquesta conformitat. O sino recordin las eleccions del *Ateneo*.

**

Y á propòsit.

¿Saben que las eleccions del *Ateneo* y las de Vilafranca del Panadés fins tenen un punt de semblansa?

En efecte, aquellas las varen guanyar los catalanistas extremant los medis oficials de que disposavan, precipitant las convocatorias de las seccions, no donant temps als seus consocis de l'oposició porque poguessin organitzar-se.

Y en cambi las de Vilafranca, las han perdudas en gran part porque 'ls partidaris del candidat fusionista, disposavan també dels medis oficials, y se 'n han valgut sense cap consideració.

De manera que tant al *Ateneo*, com á Vilafranca, per guanyar unas eleccions lo primer que 's necessita es tenir la paella pel mánech, y no gastar gayres escrúpuls.

No será mal que 'ls amichs del Sr. Permanyer se 'n recordin, y que meditin sobre aquell text evangélich: «Quí á ferro mata...»

Menos mal si 'ls hi serveix d' experiéncia.

Deya *La Publicidad* días enrera:

«Un suscriptor ens pregunta si han sigut repartits per D. Joseph Laribal als pobres de la Barceloneta, 'ls 5,000 duros que 'ls hi va legar D. Melcior Gasull.»

Lo suscriptor de *La Publicidad* s' ha quedat sense resposta.

Lo *Diluvi* no ha dit aquesta boca es meva.

Y 'l Sr. Laribal, no ha dit tampoch si serán seus ó dels pobres los 5,000 duros del legat.

Lo qual no te res d' extrany, per quant l' hereu del Sr. Gasull está actualment ocupadíssim surgint y apedassant tapa-rabos pera la próxima temporada de banys.

¡Oh generositat espléndida de D. Manuel Girona!...

Desde que va embargar lo Panorama de Waterloo, tenía en lo seu poder las telas pintadas que 'l constituían. Y com que n' havia de pagar magatzematje ¿quina te n' ha fet?

Las ha regaladas al Ajuntament, pensant se 'ns dupte, que 'l Museo de reproduccions era prou gran.

**

Una súplica á qualsevol regidor que 's digni acullirla:

Presenti en la sessió mes próxima de la corporació municipal una proposició demanant que las telas regaladas per D. Manuel Girona 's rentin, se passin per la bugada y se 'n fassin aixugamans.

Y l' acaudalat capitalista dirá:

—¡Caratsus!... No hi havia atinat. Veig que al Ajuntament hi ha uns *economistas* que 'n saben mes que jo.

Lo Ministre de Hisenda ha proposat al de Gracia y Justicia la supressió de alguns títuls de noblesa, entre 'ls quals s' hi conta 'l de Marqués de Olérdola.

Aquesta proposició ha partit del ministre de Hisenda de un govern format pels correligionaris del Sr. Rius y Taulet.

Veste'n Anton, que 'l que 's queda ja 's compón.

Regirant la premsa de provincias, de tant en tant s' espigolan noticias verdaderament edificants.

Com per exemple, la següent que publica un periódich sevillá:

«La bella tiple, señorita Pretel ha destinado las flores que le regalaron la noche de su beneficio para adornar el altar de la Virgen de la Esperanza.»

Aixó es lo que ha de fer la Matilde Pretel: ans que tot ser ben devota, y á veure si troba algún bisbe aficionat al *género chico* que concedeixi quaranta días de indulgencia, al que devotament y estant en gracia de Déu, vagi al teatro á sentirli cantar la *Miss Hellyet*.

Diumenje vá haverhi una nova manifestació de dependents de botiga, ab una mica de trencadissa de vidres y altres atropellos.

Y 'ls de la secreta, garrot en má, van repartir á ulls cluchs un jaco als transeunts del carrer de Fernando, sense mirar á qui tocavan.

Era l' hora en que la gent sortia de missa.

A un devot que ferli un xiribech al cap, van al sentir que 's lamentava, li va dir un amich séu per consolarlo:

—Paciencia noy, y pensa que cada hu té la séva manera especial de santificar las festas.

Al Real de Madrid s' ha estrenat un' ópera titulada *Il Glatiutore*, original de un autor italiá.

Producció insignificant, pobre, sense interés... ni

capital, que la nit mateixa del estreno se 'n va anar al fosso.

Y ara diuen, y ab rahó 'ls compositors espanyols:

—Las óperas de autors nacionals, acuden en va trucant á las portas del teatro líric propietat del govern espanyol. Si alguna logra atravessarlas, queda enterrada per sempre mes en un recó de l'administració sota una espessa capa de pols. ¿Per qué, donchs, s'han de donar totes las facilitats á qualsevol autor extranger sense prestigi artístich, sense renom ni mérit, y en cambi 's reservan tots los inconvenients pels compositors nacionals?

Lo ministre de Foment, de acort ab l'empresa del Real, es fácil que respongui:

—Los músichs espanyols no basta que sápigán compondre. Y per aixó nosaltres ens encarreguém de ferlos *trinar*.

Ja ho devían veure 'l divendres de la senmana passada, que queyan borrarons de neu.

Un agent electoral, preocupat en los treballs propis del séu ofici, exclamá:

—Ves si aquests núvols no haurían pogut esperar fins á diumenje, y haurían votat *en blanch*.

Un periódich semanal que tot sovint presúm de catalanista dedica 'ls següents piropos al amich Guimerá, á propósit del estreno de *Mossén Janot*:

....«Hi ha qui diu que 'n Guimerá prefereix la gloria madrilenya present, al bon nom de la guanyada á Catalunya. No falta qui diu que té las ideas re-

gionalistas debilitadas pel mercantilisme; qui afegeix que l'ha engormantit lo veure representadas las sevas obras per tot arreu ahont parlan com los *plats esquerdats*... etc. Hi haji de aixó lo que hi haji, lo cert es que 'l fet d'estrenarse avans qu' en catalá, fa molt mal efecte, digas María ó un altre nom, qui traduheixi l'obra.»

Ja veurá com de mica en mica l'aplaudit dramaturg anirá á fer companyia al tant bescantat D. Víctor Balaguer, patriarca venerable del renaixement literari de Catalunya.

Pero si m'ha de creure á mí no s'hi enfundi: respongui als que l'atacan escrivint moltes obras tan afortunadas com *El Padre Juanico*, y pensi qu' en aquest mon molt sovint l'enveja va de brasset ab la impotencia.

En lo concert que 's doná 'l dijous de la senmana passada en la Sala Estela, se feren aplaudir extraordinariament las germanas Agulló (Srtas. Elvira y Mercé), notables concertistas de piano.

Las dos valen molt, han fet en lo séu art assombrosos progressos y donaráu n'estém segurs, días de gloria á Catalunya.

La Srta. Elvira es tota una professora: domina l'instrument per complert, vens ab facilitat suma las majors dificultats y fá gala de una forsa incomprendible tractantse de una senyoreta. La séva germana, encare qu' estava algun tant indisposada, se feu aplaudir ab molta justicia.

Aceptin l'una y l'altra la nostra 'més sincera felicitació.

Un metje, á un parroquiá molt rich y molt vell, li pregunta:

—¿Que tal, com se troba?

—Malament, com sempre... pero penso que haig d'estar millor.

—¿Y en qué 's funda per pensarho?

—En qué vol que 'm fundi; en que veig que tots els méus nebots fan una cara de prunas agras, que sense dir res sembla que digan: «Aquesta herencia se 'ns escapa!...»

DEVOTAS SUI GENERIS

—La senmana que vé ja podrém menjar carn....
—Y barrejar.... tot lo que 's presenti.

A UNA LOLA

EN LO DÍA DEL SEU SANT

Com ja sabs que soch galán,
tinch molt gust en saludarte
y de pas felicitarte
ja que avuy es el teu sant.

No puch veni á la *soiré*
que celebras en tal dia,
pro que acceptessis voldria
los regalos que 't vull fé.

Lo primer es un ventall
junt ab un quintá de cok
perque aprenguis de fer foch.
Lo segón un bon fregall
per netejar bé l'aygüera.

Lo tercer un picadó
y una barra de sabó ...
y á estalviar la bugadera.

Un despertadó es lo quart
per llevarte dematí,
y aixís no t'haurán de dí
que sempre 't llevas molt tart.

Una escombra molt lleugera
es lo quint, te vindrá al pel
per teni 'l pis com un cel
ja que avants bastant brut era.

Y entre molts d'altres hi ha
una cassola y una olla,
y d'objectes una colla

LA PALMA (per MARIANO FOIX.)

—¿Ahónt vols anar á benehirla?
—A la confitería que hi posin més dolços.

útil per saber guisá.
Si no fossin del teu gust
los regalos que 't dedico
no 'm fa res que 'm donguis mico
y que 'ls llensis ab disgust.
Pro si pensant lo que fas
te dignessis acceptarlos,
al cap de poch temps d' usarlos
mil gracias em donarás.

FRANCESCH COMAS.

Se conta de un sabí advocat alemany qu' era molt distret una anécdota curiosa.

Un día, als principis de sa carrera, sent molt jove y tan pobre que no 's podia permetre 'l luxu de tenir criat, hagué de sortir del bufet per un assumpto urgent, y no deixant ningú al despaig, se decidí á escriure sobre la porta 'l següent avís:

«S' adverteix á las personas que vingan á veure al Doctor Windsheitt, que ha hagut de sortir, y que antes de una hora tornará. Servéixinse asseure's y esperar.»

Un cop fixada aquesta advertencia sortí corrents, y al arribar al cap-de-munt del carrer, s' adoná de que s' havia deixat al despaig un document de importancia. Torná á casa seva, y quan anava á ficar la clau al pany, sos ulls se fixaren en las paraulas qu' ell mateix havia escrit ab sa propia má, y

—¡Quína pegal... exclamá.—Té ara no hi es.

Y assentantse sobre un esglahó de l' escala, 's quedá esperantse á sí mateix.

Un gorrero 's presenta á la casa de un seu amich á l' hora precisa de menjar.

—Ja sé que tens convidats—li diu—y fins m' han assegurat que

FINANCIER AMBULANT

Després dirán que no hi ha or!... ¡Prou que n' hi ha! Lo mal es que, en compte de posarlo en circulació, lo tancan als aparadors per fer glatir á las personas sensibles.

seréu tretze á taula, y com las senyoras son tan supersticiosas...

—No, noy, no... t' han enganyat—diu l' amo de la casa.—No serém mes que dotze.

—Ah sí?... Donchs de totas maneras me quedo á

dinar.... Es precis corretjir á las senyoras.... tréurel-s'hi del cap aquestas supersticions.

Als cassadors.

Procediment enginyós que recomana un periódich extranger pera cassar dintre de un vedat impune-ment.

Un cassador es sorprés en lo moment de posar lo dit en lo gallet de l' escopeta. 'L guarda li dona l' alto; pero 'l cassador acostantseli, li diu:

—Calli, per Déu... Se tracta de un desafio á l' americana. 'L primer que veu á l' altre, li venta tiro....¡Oh y 'm sembla que allá entre aquellas matas hi ha 'l meu contrari que apunta cap aquí.

Naturalment, el guarda al sentir aixó gira qua, y ¡camas ajudeume!

TRENCA-CAPS

XARADAS

Ma primera n' es vocal,
un element ma segona,
nom d' animal casulá
la meva tercera dona.
Tot carrer de Barcelona.

UN GOMÓS.

ENDAVINALLA

Es cert que de res serveixo
y ningú encare m' ha vist;
pero no hi ha cotxe ó carro
que camini sense mi.

Si es vritat que soch inútil,
també es molt cert, com he dit,
que si un vehícul vol corre,
á n' á mi m' ha de tenir.

JOANET V.

TRENCA-CLOSCAS

D. TERESA GLOB
SORIA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títul de una comedia catalana.

ARTAGNAN:

TERS DE SILABAS

· · · · ·
· · · · ·
· · · · ·

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona.—Segona: ofici de dona.—Tercera: nom d' home.

M. SERRANO CASANELLAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8—En la circumferencia.

7 5 6 2 7 3 7—Verb.

6 7 8 6 3 7—

6 2 4 3 7—

8 7 3 7—

1 3 7—

1 8—Nota musical.

3—Preposició.

CALDERÓN DE LA BARCA.

GEROGLIFICH

×
? = : : : ! —
I M
I T

C. DE CABALL.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

¡¡NOVEDAD!!

¡¡Acaba de salir!!

SEBASTIAN J. CARNER

EL GENIO

Y

EL ARTE

Prólogo de F. MIQUEL Y BADÍA

Un elegante tomo en 8.º Ptas. 1'50.

QUÍMICA AGRÍCOLA

TRATADO DE ABONOS

por BERNARDO GINER ALIÑO

Un tomo en 4.º, Ptas. 6.

ENRIQUE GÓMEZ CARRILLO

DEL AMOR, DEL DOLOR Y DEL VICIO

(NOVELA)

Un tomo 8.º, Ptas. 2.

JUAN OCHOA

UN ALMA DE DIOS

(NOVELA)

Un tomo 8.º, Ptas. 2.

LA VENGANZA DE UNA MADRE

Obra nueva de D. EDUARDO DE BRAY

Un tomo 8.º Ptas. 3.

CUENTOS, TIPOS Y MODISMOS DE ARAGÓN

Coleccionados por el general R. NOGUÉS

CUENTOS BATURROS

Un tomo 8.º Ptas. 2.

BARCELONA ♦ ♦

♦ ♦ Á LA VISTA

Album de 192 VISTAS, encuadernadas con elegantes tapas.—Ptas. 8.

La próxima semana SALDRÁ

DE ROMPE Y RASGA

por JOSÉ LÓPEZ SILVA

Tomo 58 de la COLECCIÓN DIAMANTE.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

A CONFESSIÓ DE PART... (per J. PAHISSA.)

—Vaja, s' ha de reconeixre que LA ESQUELLA es un periódich molt aixerit.